

Vaachaspathi

Veda Vidyā

www.vaachaspathi.com

|| aatmabodha upanishat ||

shreeman naaraayaNaakaaram ashTaakshara mahaashayam |
svamaatraanubhavaat siddham aatmabodham hari bhaje ||

om vaangme manaseeti shaantihi ||

om pratyag aanandam brahma purusham praNavam svaroopam akaara ukaara makaara
iti tryaksharam praNavam tadetadomiti | yamuktvaa muchyate yogee janma samsaara
bandhanaat | om namo naaraayaNaaya shankha chakra gadaa dharaaya tasmaat om
namo naaraayaNeti mantropaasako vaikunTha bhavanam gamishyati | atha yadidam
brahmapuram punDareekam tasmaat taDitaabha maatram deepavat prakaasham ||

brahmaNyo devakeeputro brahmaNyo madhusoodanaha |
brahmaNyah punDareekaaksho brahmaNyo vishNurachyutaha ||

sarvabhootah tamekam naaraayaNam kaaraNapurusham kaaraNam param brahmom |
shoka moha vinirmukto vishNum dhyaayanna seedati | dvaitaadvatam abhayam bhavati
| mrutyoh sa mrutyum aapnoti ya iha naaneva pashyati | hrutpadma madhye sarvam
yattat pragyaane pratishThitam | pragyaanetro lokah pragyaaa pratishThaa pragyaanam
brahma | sa etena pragyenaatmanaa asmaallokaat utkramyaamushmin svarge loke
sarvaan kaamaan aaptvaa amrutah samabhavadamrutah samabhavat | yatra
jyotirajasram yasmin loke abhyarhitam | tasminmaam dehi svamaanamrute loke
akshate achyute loke akshate amruttvam cha gacChati om namaha || 1 ||

pragalita nijamaayo~ham nistuladrushiroopavastu maatru~ham |
astamitaahanto~ham pragalita jagadeesha jeevabhedo~ham || 1 ||

pratyagabhinna paro~ham vidhvasta asheshaa vidhi nishedho~ham |
samud astaashramito~ham pravitata sukhaporNa samvidevaaham || 2 ||

saakshyahamanapeksho~ham nijamahimni samsthito~ham achalo~ham |
ajaro~ham avyayoham paksha vipaksha aadi bheda vidhuro~ham || 3 ||

avabodhaika raso~ham mokshaanandaika sindhurevaaham |
sookshmo~ham aksharoham vigalita guNajaala kevalaatmaa~ham || 4 ||

nistraiguNya padu~ham kukshisthaaneka lokakalano~ham |
kooTastha chetano~ham nishkriyadhaamaaham apratarkyo~ham || 5 ||

eko~ham avikalp~ham nirmala nirvaaNamoortirevaaham |
niravayo~ham ajo~ham kevala sanmaatra saarabhootho~ham || 6 ||

niravadhi nijabodho~ham shubhatarabhaavo~ham aprabhedhyo~ham |
vibhuraham anavadyo~ham niravadhinihseema tattvamaatro~ham || 7 ||

vedyo~ham agamaastairaaraadhyo~ham sakalabhuwanahrudyo~ham |
paramaanandaghano~ham paramaanandaika bhoomaroopo~ham || 8 ||

shuddho~ham advayo~ham santatabhaavo~ham Aadishoonyo~ham |
shamitaantatritayo~ham baddho mukto~ham adbhutaatmaaham || 9 ||

shuddho~ham aantaro~ham shaashvata vigyaana samarasaatmaaham |
shodhita paratattvo~ham bodhaanandaika moortireva aham || 10 ||

viveka yucti buddyaaham jaanaamyaatmaanam advayam |
tathaapi bandha mokshaadi vyavhaarah prateeyate || 11 ||

nivrutto~pi prapancho me satyavadbhaati sarvadaa |
sarpaadou rajjusatteva brahmasatteva kevalam |
prapanchaadhaara roopeNa vartate~to jaganna hi || 12 ||

yathekshurasa samvyaaptaa sharkaraa vartate tathaa |
advaya brahmaroopeNa vyapto~ham vai jagat trayam || 13 ||

brahmaadikeTa paryantaah praaNino mayi kalpitaaha |
budbudaadi vikaaraantah taranga saagare yathaa || 14 ||

tarangastham dravam sindhurna vaanChati yathaa tathaa |
vishayaananda vaanChaa me maa bhoodaananda roopataha || 15 ||

daaridryaashaa yathaa naasti sampannasya tathaa mama |
brahmaanande nimagnasya vishayaashaa na tadbhavet || 16 ||

visham drushTvaam amrutam drushTvaam visham tyajati buddhimaan |
aatmaanapi drushTavaaham anaatmaanam tyajaamyaham || 17 ||

ghaTaavabhaasako bhaanurghaTanaashe na nashyati |
dehaavabhaasakah saakshee dehanaashe na nashyati || 18 ||

na me bandho na me muktirna me shaastram na me guruhu |
maayaamaatra vikaasatvaan maayaateeto ahamadvayaha || 19 ||

praNaashchalantu taddharmaih kaamairvaa hanyataam manaha |
aanandabuddhi poorNasya mama duhkham katham bhavet || 20 ||

aatmaanamanjasaa vedmi kvaapyagyaanam palaayitam |
kartrutvam adya me nashTam kartavyam vaapi na kvachit || 21 ||

braahmaNyam kulagotre cha naama soundarya jaatayaha |
sthooladehagataa ete sthoolaat bhinnasya me nahi || 22 ||

kshutpipaasaandhyabaadhyira kaamakrodhadayo akhilaaha |
lingadehagataa ete hyalingasyana santi hi || 23 ||

jaDatva priyamodatva dharmaah kaaraNadehagaaha |
na santi mama nityasya nirvikaara svaroopiNaha || 24 ||

ulookasya yathaa bhaanuh andhakaarah prateeyate |
svaprakaashe paraanande tamo mooDhasya jaayate || 25 ||

chakshurdrushTi nirodhe abhraiH sooryo naasteeti manyate |
tathaa~gyaanaavruto dehee brahma naasteeti manyate || 26 ||

yathaamrutam vishaadbhinnam vishadoshairna lipyate |
na sprushaami jaDaadbhino jaDadoshaan prakaashataha || 27 ||

svalpaapi deepakaNikaa bahulam naashayettamaha |
svalpo~pi bodho nibiDe bahulam naashayettamaha || 28 ||

kaalatraye yathaa sarpo rajjou naasti tathaa mayi |
ahankaaraadi dehaantam jaganaastyham advayaha || 29 ||

chidroopatvaanna me jaaDyam satyatvaanaanrutam mama |
aanandatvaanna me duhkham agyaanaadbhaati satyavat || 30 ||

aatmaprabodha upanishat idam muhoortam upaasitvaa na sa punaraavartate na sa
punaraavartata ityupanishat ||

om vaangme manaseeti shaantihi ||

iti aatmabodha upanishat sampoornaa ||

॥ ఆత్మబోధ ఉపనిషత్తు ॥

శ్రీమన్ నారాయణాకారం అష్టాక్షర మహాశయం ।
స్వమాత్రానుభవాత్ సిద్ధం ఆత్మబోధం హరి భజే ॥
ఓం వాజై మనసీతి శాంతి: ॥

ఓం ప్రత్యగానందం బ్రహ్మాపురుషం ప్రణవస్వరూపం ఆకార ఉకార మకార ఇతి త్ర్యక్షరం
ప్రణవం తదేతదోమితి । యముక్త్వ ముచ్యతే యోగీ జన్మసంసార బంధనాత్ । ఓం నమో
నారాయణాయ శంఖ చక్ర గదాధరాయ తస్మాత్ ఓం నమో నారాయణేతి మంత్రోపాసకో
పైకుంఠబవనం గమిష్యతి । అథ యదిదం బ్రహ్మాపురం పుండరీకం తస్మాత్
తడితాభమాత్రం దీపవత్త ప్రకాశం ॥

బ్రహ్మణో దేవకీపుత్రో బ్రహ్మణో మధుసూదన: ।
బ్రహ్మణాః పుండరీకాణ్డో బ్రహ్మణో విష్ణురచ్యత: ॥

సర్వభూతః తమేకం నారాయణం కారణపురుషం కారణం పరం బ్రహ్మోం । శోక మోహ
వినిర్మలో విష్ణుం ధ్యాయన్న సీదతి । దైవతాద్వతం అభయం భవతి । మృత్యే: స
మృత్యుం ఆపోతి య ఇహ నానేవ పశ్యతి । హృత్వద్వ మధ్య సర్వం యత్తత్ ప్రజ్ఞానే
ప్రతిష్ఠతం । ప్రజ్ఞానేత్రో లోక: ప్రజ్ఞ ప్రతిష్ఠో ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ । స ఏతేన ప్రజ్ఞేనాత్మనా
అస్మాలోకాత్ ఉత్పుమ్యాముష్మైన స్వర్గీ లోకే సర్వాన ఆప్తాంఘమృత:
సమభవదమృత: సమభవత్ । యత్ర జ్యోతిరజప్తం యస్మైన లోకే అభ్యర్థితం । తస్మాన్మాం
దేహి స్వమానమృతే లోకే అక్షతే అచ్యతే లోకే అక్షతే అమృత్యం చ గచ్ఛతి ఓం నమః ॥
० ॥

ప్రగళిత నిజమాయోఽహం నిస్తులదృశిరూపవస్తు మాత్రోఽహం ।
అస్తుమితాహంతోఽహం ప్రగళిత జగదీశ జీవభేదోఽహం ॥ ० ॥

ప్రత్యగభిన్న పరోఽహం విధ్వస్త అశేష విధి నిషేధోఽహం ।
సముద్ర అస్తాశ్రమితోఽహం ప్రవితత సుఖపూర్ణ సంవిదేవాహం ॥ १ ॥

సాక్ష్యహమనవేక్షేత్రం నిజమహిమ్మి సంస్థితోత్తమం ఆచలోత్తమం |
అజరోత్తమం అవ్యయోత్తమం పత్త విపత్త ఆది భేద విధురోత్తమం || 3 ||

అవబోధైక రసోత్తమం మొక్కానందైక సింధురేవాత్తమం |
సూక్ష్మోత్తమం అక్షరోత్తమం విగలిత గుణజాల కేవలాత్మాత్తమం || 4 ||

నిష్టేగుణ్య పదోత్తమం కుక్కిస్థానేక లోకకలనోత్తమం |
కూటస్థ చేతనోత్తమం నిష్మయధామాత్తమం అప్రతర్ప్యోత్తమం || 5 ||

ఏకోత్తమం అవికలోత్తమం నిర్మల నిర్వాణమూర్తిరేవాత్తమం |
నిరవయోత్తమం అజోత్తమం కేవల సన్మాత్త సారభూతోత్తమం || 6 ||

నిరవది నిజబోధోత్తమం శుభతరభావోత్తమం అప్రభేద్యోత్తమం |
విభురహం అనవద్యోత్తమం నిరవదినిఃసీమ తత్త్వమాత్రోత్తమం || 7 ||

వేద్యోత్తమం అగమాస్తరారాధ్యోత్తమం సకలభువనహృద్యోత్తమం |
పరమానందఫునోత్తమం పరమానందైక భూమరూపోత్తమం || 8 ||

శుద్ధోత్తమం అద్వయోత్తమం సంతతభావోత్తమం ఆదిశూన్యోత్తమం |
శమితాంతత్త్రితయోత్తమం బద్ధో ముక్తోత్తమం అద్భుతాత్మాత్తమం || 9 ||

శుద్ధోత్తమం ఆంతరోత్తమం శాశ్వత విజ్ఞాన సమరసాత్మాత్తమం |
శోధిత పరతత్త్వోత్తమం బోధానందైక మూర్తిరేవ అహం || 10 ||

వివేక యుక్తి బుద్ధోత్తమం జానామ్యాత్మాత్తమం అద్వయం |
తథాపి బంధ మొక్కాది వ్యవ్హారః ప్రతీయతే || 11 ||

నివృత్తోత్తమి ప్రపంచో మే సత్యవద్మాతి సర్వదా |
సర్వదౌ రజ్జుసత్తేవ బ్రహ్మసత్తేవ కేవలం |
ప్రపంచాధార రూపేణ వర్తతేతో జగన్న హి || 12 ||

యథేష్టరస సంవ్యాప్తా శర్గురా వర్తతే తథా ।
అద్వయ బ్రహ్మరూపేణ వ్యాపోఽహం షై జగత్ త్రయం || १३ ||

బ్రహ్మదికీటు పర్యంతాః ప్రాణినో మయి కల్పితాః ।
బుద్ధుదాది వికారాంతః తరంగ సాగరే యథా || १४ ||

తరంగస్థం ద్రవం సింధుర్జు వాంఛతి యథా తథా ।
విషయానంద వాంధా మే మా భూదానంద రూపతః || १५ ||

దారిద్ర్యశా యథా నాస్తి సంపన్చస్య తథా మమ |
బ్రహ్మనందే నిమగ్నస్య విషయశా న తద్భవేత్ || १६ ||

విషం దృష్టౌ అమృతం దృష్టౌ విషం త్యజతి బుద్ధిమాన్ |
అత్మానపే దృష్టహాహం అనాత్మానం త్యజామ్యహమ్ || १७ ||

ఘుటావభాసకో భానుర్ధుటనాశే న నశ్యతి |
దేహవభాసకః సాక్షీ దేహనాశే న నశ్యతి || १८ ||

న మే బంధో న మే ముక్తిర్జు మే శాస్త్రం న మే గురుః |
మాయామాత్ర వికాసత్వాన్ మాయాతీతో అహమద్వయః || १९ ||

ప్రాణాశ్చలంతు తద్ధరై క్రు: కామైర్య హన్యతాం మనః |
అనందబుద్ధి పూర్ణస్య మమ దుఃఖం కథం భవేత్ || २० ||

అత్మానమంజసా పేద్యై క్యాప్యజ్ఞానం పలాయతం |
కర్తృత్వం అద్వ్య మే నష్టం కర్తవ్యం వాపి న క్షచిత్ || २१ ||

బ్రాహ్మణ్యం కులగోత్తే చ నామ సౌందర్య జాతయః |
సూఢలదేహగతా ఏతే సూఢలాత్ భిన్నస్య మే నహి || २२ ||

క్షత్రిపాసాంధ్యబాధిర్య కామకోధదయో అభిలాః ।
లింగదేహగతా ఏతే హ్యలింగస్వన సంతి హి ॥ 23 ॥

జడత్వ ప్రియమోదత్వ ధర్మాః కారణదేహగాః ।
న సంతి మమ నిత్యస్వ నిర్వికార స్వరూపిణాః ॥ 24 ॥

ఉలూకస్వ యథా భానుః అంధకారః ప్రతీయతే ।
స్వప్రకాశే పరానందే తమో మూర్ఖస్వ జాయతే ॥ 25 ॥

చక్కర్మప్లి నిరోధే అబైరః సూర్యే నాస్తితి మన్యతే ।
తథాంజ్ఞనాపుత్రో దేహీ బ్రహ్మ నాస్తితి మన్యతే ॥ 26 ॥

యథామృతం విషాద్యిన్మం విషదోషైర్మ లివ్యతే ।
న స్పృశామి జడాద్యిన్మే జడదోషాన్ ప్రకాశతः ॥ 27 ॥

స్వల్పాపి దీపకణికా బహులం నాశయేత్తమః ।
స్వల్పాపి బోధో నిబిడే బహులం నాశయేత్తమః ॥ 28 ॥

కాలత్రయే యథా సర్పీ రజ్ఞ నాస్తి తథా మయి ।
అహంకారాది దేహంతం జగనాస్త్యహం అద్వయః ॥ 29 ॥

చిద్మాపత్వాన్న మే జాడ్యం సత్యత్వానాపుత్రం మమ ।
అనందత్వాన్న మే దుఃఖం అజ్ఞనాద్భూతి సత్యవత్ ॥ 30 ॥

అత్మప్రబోధోపనిషత్ ఇదం ముహూర్తం ఉపాసిత్వా న స పునరావర్తత
ఇత్యపనిషత్ ॥

ఓం వాజ్మై మనసీతి శాంతిః ॥
ఇతి అత్మబోధోపనిషత్ సంపూర్ణా ॥

॥ आत्मबोध उपनिषत् ॥

श्रीमन् नारायणाकारं अष्टाक्षर महाशयम् ।
स्वमात्रानुभवात् सिद्धं आत्मबोधं हरि भजे ॥

ॐ वाऽमे मनसीति शान्तिः ॥

ॐ प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपं अकार उकार मकार इति ऋक्षरं प्रणवं
तदेतदोमिति । यमुक्त्वा मुच्यते योगी जन्मसंसार बन्धनात् । ॐ नमो नारायणाय शङ्खं
चक्र गदाधराय तस्मात् ॐ नमो नारायणेति मन्त्रोपासको वैकुण्ठभवनं गमिष्यति ।
अथ यदिदं ब्रह्मपुरं पुण्डरीकं तस्मात् तडिताभमात्रं दीपवत् प्रकाशम् ॥

ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मधुसूदनः ।
ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो विष्णुरच्युतः ॥

सर्वभूतः तमेकं नारायणं कारणपुरुषं कारणं परं ब्रह्मोम् । शोक मोह विनिर्मुक्तो विष्णुं
ध्यायन्न सीदति । द्वैताद्वतं अभयं भवति । मृत्योः स मृत्युं आप्नोति य इह नानेव
पश्यति । हृत्यद्वयं मध्ये सर्वं यत्तत् प्रज्ञाने प्रतिष्ठितम् । प्रज्ञानेत्रो लोकः प्रज्ञा प्रतिष्ठा
प्रज्ञानं ब्रह्म । स एतेन प्रज्ञेनात्मना अस्माल्लोकात् उत्क्रम्यामुष्मिन् स्वर्गं लोके सर्वान्
कामान् आप्त्वाऽमृतः समभवद्मृतः समभवत् । यत्र ज्योतिरजस्तं यस्मिन् लोके
अभ्यहितम् । तस्मिन्मां देहि स्वमानमृते लोके अक्षते अच्युते लोके अक्षते अमृत्वं च
गच्छति ओम् नमः ॥ १ ॥

प्रगलित निजमायोऽहं निस्तुलदृशिरूपवस्तु मात्रोऽहम् ।
अस्तमिताहन्तोऽहं प्रगलित जगदीश जीवभेदोऽहम् ॥ १ ॥

प्रत्यगभिन्नं परोऽहं विध्वस्त अशेष विधि निषेधोऽहम् ।

समुद् अस्ताश्रमितोऽहं प्रवितत सुखपूर्ण संविदेवाहम् ॥ २ ॥

साक्ष्यहमनपेक्षोऽहं निजमहिम्नि संस्थितोऽहं अचलोऽहम् ।
अजरोऽहं अव्ययोहं पक्ष विपक्ष आदि भेद विधुरोऽहम् ॥ ३ ॥

अवबोधैक रसोऽहं मोक्षानन्दैक सिन्धुरेवाहम् ।
सूक्ष्मोऽहं अक्षरोहं विगलित गुणजाल केवलात्माऽहम् ॥ ४ ॥

निस्त्रैगुण्य पदोऽहं कुक्षिस्थानेक लोककलनोऽहम् ।
कूटस्थ चेतनोऽहं निष्क्रियधामाहं अप्रतकर्योऽहम् ॥ ५ ॥

एकोऽहं अविकलोऽहं निर्मल निर्वाणमूर्तिरेवाहम् ।
निरवयोऽहं अजोऽहं केवल सन्मान सारभूतोऽहम् ॥ ६ ॥

निरवधि निजबोधोऽहं शुभतरभावोऽहं अप्रभेद्योऽहम् ।
विभुरहं अनवद्योऽहं निरवधिनिःसीम तत्त्वमात्रोऽहम् ॥ ७ ॥

वेद्योऽहं अगमास्तैराराध्योऽहं सकलभुवनहृद्योऽहम् ।
परमानन्दघनोऽहं परमानन्दैक भूमरूपोऽहम् ॥ ८ ॥

शुद्धोऽहं अद्वयोऽहं सन्ततभावोऽहं आदिशून्योऽहम् ।
शमितान्तनितयोऽहं बद्धो मुक्तोऽहं अद्वृतात्माहम् ॥ ९ ॥

शुद्धोऽहं आन्तरोऽहं शाश्वत विज्ञान समरसात्माहम् ।
शोधित परतत्त्वोऽहं बोधानन्दैक मूर्तिरेव अहम् ॥ १० ॥

विवेक युक्ति बुद्ध्याहं जानाम्यात्मानं अद्वयम् ।
तथापि बन्ध मोक्षादि व्यव्हारः प्रतीयते ॥ ११ ॥

निवृत्तोऽपि प्रपञ्चो मे सत्यवद्धाति सर्वदा ।
सर्पादौ रज्जुसत्तेव ब्रह्मसत्तेव केवलम् ।
प्रपञ्चाधार रूपेण वर्ततेऽतो जगन्न हि ॥ १२ ॥

यथेक्षुरस संव्याप्ता शर्करा वर्तते तथा ।
अद्वय ब्रह्मरूपेण व्याप्तोऽहं वै जगत् त्रयम् ॥ १३ ॥

ब्रह्मादिकीट पर्यन्ताः प्राणिनो मयि कल्पिताः ।
बुद्धुदादि विकारान्तः तरङ्ग सागरे यथा ॥ १४ ॥

तरङ्गस्थं द्रवं सिन्धुर्न वाञ्छति यथा तथा ।
विषयानन्द वाञ्छा मे मा भूदानन्द रूपतः ॥ १५ ॥

दास्तिव्याशा यथा नास्ति संपन्नस्य तथा मम ।
ब्रह्मानन्दे निमग्नस्य विषयाशा न तद्वत् ॥ १६ ॥

विषं दृष्ट्वा अमृतं दृष्ट्वा विषं त्यजति बुद्धिमान् ।
आत्मानपि दृष्टवाहं अनात्मानं त्यजाम्यहम् ॥ १७ ॥

घटावभासको भानुर्धटनाशो न नश्यति ।
देहावभासकः साक्षी देहनाशो न नश्यति ॥ १८ ॥

न मे बन्धो न मे मुकिर्न मे शास्त्रं न मे गुरुः ।
मायामात्र विकासत्वान् मायातीतो अहमद्वयः ॥ १९ ॥

प्राणाश्वलन्तु तद्वर्मैः कामैर्वा हन्यतां मनः ।
आनन्दबुद्धि पूर्णस्य मम दुःखं कथं भवेत् ॥ २० ॥

आत्मानमञ्जसा वेद्धि क्वाप्यज्ञानं पलायितम् ।
कर्तृत्वं अद्य मे नष्टं कर्तव्यं वापि न क्वचित् ॥ २१ ॥

ब्राह्मणं कुलगोत्रे च नाम सौन्दर्यं जातयः ।
स्थूलदेहगता एते स्थूलात् भिन्नस्य मे नहि ॥ २२ ॥

क्षुत्पिपासान्ध्यबाधिर्य कामक्रोधदयो अखिलाः ।
लिङ्गदेहगता एते ह्यलिङ्गस्यन सन्ति हि ॥ २३ ॥

जडत्वं प्रियमोदत्वं धर्माः कारणदेहगाः ।
न सन्ति मम नित्यस्य निर्विकार स्वरूपिणः ॥ २४ ॥

उलूकस्य यथा भानुः अन्धकारः प्रतीयते ।
स्वप्रकाशो परानन्दे तमो मूढस्य जायते ॥ २५ ॥

चक्षुर्दृष्टि निरोधे अभ्रैः सूर्यो नास्तीति मन्यते ।
तथाऽज्ञानावृतो देही ब्रह्म नास्तीति मन्यते ॥ २६ ॥

यथामृतं विषाद्बिन्नं विषदोषैर्न लिप्यते ।
न स्पृशामि जडाद्बिन्नो जडदोषान् प्रकाशतः ॥ २७ ॥

स्वल्पापि दीपकणिका बहुलं नाशयेत्तमः ।
स्वल्पोऽपि बोधो निबिडे बहुलं नाशयेत्तमः ॥ २८ ॥

कालत्रये यथा सर्पो रज्जौ नास्ति तथा मयि ।
अहङ्कारादि देहान्तं जगनास्त्यहं अद्वयः ॥ २९ ॥

चिदूपत्वान्न मे जाङ्घं सत्यत्वानानृतं मम ।
आनन्दत्वान्न मे दुःखं अज्ञानाद्वाति सत्यवत् ॥ ३० ॥

आत्मप्रबोधोपनिषत् इदं मुहूर्तं उपासित्वा न स पुनरावर्तते न स पुनरावर्तत
इत्युपनिषत् ॥

ॐ वाञ्छे मनसीति शान्तिः ॥

इति आत्मबोधोपनिषत् संपूर्णा ॥